

ایبیتجان

شماره ۲۲

ویژه اربعین حسینی

معاونت فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه / مدیریت انتشارات - شهریور ۱۴۰۰

سلام بر اربعین

اربعین آمده است؛ همراه سپاه پیروز افتخار و وارثان خون و روشنی... سلام بر اربعین! سلام بر سوگ به چله نشستہ! سلام بر آسمان که چهل روز بغض شکسته‌اش را گریسته است! سلام بر سرهای بر نیزه رفته که به قتلگاه خویش باز آمده‌اند! سلام بر کاروان عزت و عزا که بار دل می‌گشایند و مصائب خود را به واگویی می‌نشینند! سلام بر زینب(س) که در اوج بلا، چیزی جز زیبایی ندیده است! چگونه می‌توان عزت حسین(ع) را در عاشورا از یاد برد؟! چگونه می‌توان تصویر عباس(ع) را از ذهن دور داشت؟! مگر می‌توان آرامش و شکوه زینب(س) را نادیده گرفت؟! مگر می‌شود وجود سجاد(ع) را در شام ندید؟! چگونه می‌توان با کاروان دغدار حسین(ع) از کربلا تا شام همراه نشد؟! عاشورا دیگر بار ورق می‌خورد؛ خون و چکاچک شمشیرها و بسی آبی در یادلان؛ کاروان غمبار اربعین از دیوار سراسر آشوبگری یزید و از ناسپاسی‌های پر عذاب شام رسیده است. این قافله با خطبه‌های اشک بر لب، همه عاشوراییان خود را آورده است به جز رقیه(س) که نامش رباعی گونه در شام باقی ماند و در خشید؛ باقی ماند تا متونی‌ها پیش مظلومیتش برای همیشه الکن باشند!

راهپیمایی اربعین؛ ضامن بقای کشور

حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی): این حرکت عظیم و ملیونی میان نجف و کربلا و این شور و شوق و حرکت، حتی اگر با خطر همراه باشد، همواره در دل مردم و جوانان ما موج می‌زند و این سرمایه را باید حفظ کرد زیرا ضامن بقای کشور است ۱۳۹۵/۰۸/۲۶

اهمیت اربعین حسینی

اربعین در لغت به معنی چهلم است و در اصطلاح اسلامی و فرهنگ شیعه، به بیستم صفر ۶۱ هجری قمری، چهلمین روز بعد از شهادت امام حسین(ع) در واقعه کربلا اطلاق می‌گردد. البته اربعین، فقط روزی از روزهای سال نیست، بلکه آیینهای است در برابر چشمان میلیون‌ها انسان متعهد که در آن تصویری از نهضت و قیام خونین محرم نقش می‌بندد. اربعین، روز باشکوهی است که از خون حسین(ع)، حیات گرفت و نقطه آغاز تبلیغ آرمان کربلا از طریق اشک شد؛ چرا که در این روز، نخستین مجلس عزاداری برای ابا عبدالله(ع) و تبلیغ آرمان آن حضرت در کنار تربتین برپا شد.

اربعین در فرهنگ شیعه

در فرهنگ اسلامی و در معارف عرفانی، عدد چهل (اربعین) جایگاه خاصی دارد. چله نشینی برای رفع حاجت یا رسیدن به مقامات سلوک و عرفان معروف است. حفظ کردن چهل حدیث، اخلاص چهل صباح، کمال عقل در چهل سالگی، دعا برای چهل مؤمن، چهل شب چهارشنبه و بسیاری از این نمونه‌ها و موارد. در فرهنگ عاشوراء اربعین به چهلمین روز شهادت حسین بن علی(ع) گفته می‌شود که مصادف با روز بیستم ماه صفر است. از سنتهای مردمی، گرامیداشت چهلم مردگان است که، به یاد عزیز فوت شده خویش، خیرات و صدقات می‌دهند و مجلس یادبود برپا می‌کنند. در روز بیستم صفر نیز، شیعیان، عظیمترین مراسم سوگواری را در کشورها و شهرهای مختلف به یاد عاشورای حسینی برپا می‌کنند و همراه با دسته‌های سینه زنی و عزاداری به تعظیم شعائر دینی می‌پردازند. در شهر کربلا، اربعین حسینی عظمت و شکوه خاصی دارد و دسته‌های عزادار، مراسمی پر شور برپا می‌کنند.

آثار و برکات مراسم اربعین

از آثار و برکات مراسم اربعین، این است که بر روی بسیاری از خودبترینی‌ها خط بطلان می‌کشد و همه زوار، با پای پیاده به سوی کربلای معلی حرکت می‌کنند و غرور در این مراسم خریداری ندارد. مراسم معنوی و مذهبی اربعین، فرصتی است تا در سایه محبت و ارادت به امام حسین(ع) بتوان کسوت‌ها و کینه‌ها را کنار گذاشت و مسلمانان از ملیت‌های مختلف زیر پرچم محبت آن حضرت گردهم آیند. مراسم اربعین، یک مراسم مذهبی مسالمت‌آمیز است که برای ابراز محبت به امام حسین(ع) و انزجار از ظلم و ظالمان انجام می‌گیرد. احیای شعائر حسینی، که نشانگر مودت و محبت نسبت به امام(ع) موجب زنده شدن نام و یاد و اهداف پیشوای سوم شیعیان می‌شود و همچنین، وسیله هدایت بندگانش، یادآوری پیام عاشوراء احیای دین، عامل حفظ ارزش‌های الهی، موجب خشم دشمنان و ثواب، عنایات و نیل به شفاعت معصومان است. حضور میلیون‌ها مسلمان و افراد آزاده در راهپیمایی جهانی اربعین، حامل پیام‌های مهمی برای مردم جهان است که مهم‌ترین آنها، معرفی امام حسین(ع) است. در واقع اربعین یاد حماسه‌ای جاوید است که سیر تاریخ تشیع، بلکه اسلام را متحول ساخت و صدای پیروزی انسان‌های آزاده اما مظلوم را تا همیشه در فضای عالم طنین‌انداز کرد.

معرفی کتاب (دختر شینا)

از مهمترین کتاب‌هایی که دربارهٔ اربعین امام حسین(ع) به نگارش در آمده، می‌توان به کتاب «تحقیق دربارهٔ اول اربعین حضرت سیدالشهدا(ع)» تألیف شهید آیت الله سیدمحمدعلی قاضی طباطبایی اشاره کرد. این اثر ارزشمند تحقیقی، دقیق و مفصل، پیرامون نخستین اربعین امام حسین(ع) و اثبات آن می‌باشد که کاروان عاشورا در بازگشت از سرزمین شام، در بیستم صفر سال ۶۱ هجری قمری بر سر تربت مطهر امام(ع) حاضر شده است. این کتاب با مراجعه و بررسی بیش از پانصد و هفتاد کتاب به نگارش در آمده است.

با خاطرات اربعین

همراه دوستان توی پیاده روی کربلا بودیم که دیدیم دختر بچه‌ای با چادر عربی خیلی سخت راه میره، چند قدم میره و چند قدم می‌ایسته، گفتیم لابد خسته شده، وقتی ایستادیم برای نماز معلوم شد پاهایش مجروح شده است، دلمون براش سوخت گفتیم بیا کمکت کنیم تا مسیر رو طی کنی، یه دفعه اشک توی چشمش جمع شد و زد زیر گریه گفت: توی این راه منو تحویل می‌گیرن، ازم پذیرائی می‌کنن، کمک می‌کنن و... اما سه ساله امام حسین با بار گران مصیبت بابا و عمو، چند برابر این راه را پیاده رفت، روی خار رفت، تازه کسی هم نبود که کمکش کنه. روضه رقیه از زیون دختر بچه، شنیدن داره. السلام علیک یا مظلوم یا ابا عبدالله.

زیارت اربعین

اربعین، چهلمین روز شهادت امام حسین(ع) است که جان خود و یارانش را فدای دین کرد. از آنجا که گرامیداشت خاطره شهید و احیاء اربعین وی، زنده نگهداشتن نام و یاد و راه اوست و زیارت، یکی از راه‌های یاد و احیاء خاطره است. زیارت امام حسین(ع) بویژه در روز بیستم ماه صفر که اربعین آن حضرت است، فضیلت بسیار دارد. امام حسن عسکری(ع) در حدیثی علامت‌های «مؤمن» را پنج چیز شمرده است: نماز پنجگانه و یک رکعت، زیارت اربعین، انگشتر کردن در دست راست، پیشانی بر خاک نهادن و «بسم الله» را در نماز، آشکارا گفتن: «عَلَامَاتُ الْمُؤْمِنِ خَمْسٌ: صَلَاةٌ أَحَدِي وَ خَمْسِينَ وَ زِيَارَةُ الْأَرْبَعِينَ...» زیارت اربعین که در این روز مستحب است، در کتب دعا آمده است و اینگونه شروع می‌شود: «السلامُ عَلٰی وَٰلِي آلِهِ وَ حَبِيْبِهِ...» که این متن، از طریق صفوان جمال از امام صادق(ع) روایت شده است. زیارت دیگر آن است که جابر بن عبدالله انصاری در این روز خوانده است و متن زیارت بعنوان زیارتنامه آن امام در نیمه ماه رجب نقل شده و با جمله «السلامُ عَلَیْكُمْ يَا آلَ اللَّهِ...» شروع می‌شود.

پیاده روی اربعین

یکی از جلوه‌های بسیار زیبای اربعین حسینی حرکت پیاده خیل مشتاقان آن حضرت از شهرهای مختلف به سمت کربلا است که حماسه‌ای وصف ناشدنی و جلوه‌ای درک ناشدنی را می‌آفریند. دشمنانی که زیارت چند هزار نفره سابق را در اربعین حسینی تحمل نکردند در سالهای اخیر نظاره‌گر حرکت سیل گونه و میلیونی زائران آن حضرت هستند که بصورت خودجوش و کاملاً مردمی چشمان جهانیان را مات و میهوت خود ساخته است، بخصوص در شرایط فعلی و بکارگیری مزدوران وهابی که حتی یک گلوله بسوی رژیم صهیونیستی شلیک نکرده‌اند ولی حاضرند با انجام عملیات انتحاری خود را به درک و به قعر جهنم واصل کنند تا عده‌ای از زائران حسینی را به شهادت رسانند ولی با این همه و با وجود خطرات سر راه؛ عاشقان ابا عبدالله الحسین(ع) لیبک یا حسین گفته و با سرفرازی قدم در راه می‌گذارند تا خود را به کعبه عشاق برسانند. امروزه به کوری چشم دشمنان پیاده‌روی اربعین در زمره بزرگترین اجتماعات مذهبی جهان قرار گرفته است.

جابر و عطیه، اولین زائران اربعین حسینی

هر جا یادی از اربعین و زیارت اربعین به میان می‌آید، نام جابر و عطیه هم برده می‌شود. هر دو از چهره‌های درخشان تاریخ اسلام شناخته می‌شوند. اما آنچه ایشان را از دیگر شخصیت‌ها متمایز می‌کند، این است که نخستین زائران امام حسین(ع) در اولین اربعین شهادت امام می‌باشند. جابر بن عبدالله انصاری، از صحابه نزدیک رسول خداست که از سوی پیامبر گرامی اسلام مأموریت یافت تا سلام ایشان را به امام باقر(ع) برساند؛ چون پیامبر اکرم به او مژده داده بود که زنده می‌ماند تا زمانی که امام پنجم را ملاقات کند و چنین نیز شد. این صحابی جلیل القدر هیچگاه در برابر ستم خلفای اموی خاموش نماند و در رخدادهای صدر اسلام، حضوری پررنگ داشت. اما «عطیه عوفی» از تابعین و از شیعیان برجسته و والای امام علی(ع) است که افتخار همراهی جابر را در زیارت قبر ابا عبدالله(ع) در اولین اربعین شهیدای کربلا داشت. او همچنین یکی از رجال علم و حدیث و تفسیر قرآن بود. عطیه تفسیری در پنج مجلد بر قرآن مجید نوشته و از راویان حدیث محسوب می‌شود.

اعمال و آداب اربعین

روز اربعین هم همانند سایر مناسبت‌های مذهبی آداب و اعمال مخصوص به خود را دارد. زیارت امام حسین(ع) و زیارت اربعین از اعمال حسنه اربعین حسینی عنوان شده‌اند. غسل کردن در روز اربعین برای زائران و به نیت زیارت «امام حسین(ع)» بسیار مهم است، مهمترین و ارزشمندترین دعا در روز اربعین «زیارت اربعین» بشمار می‌رود در بیشتر ادعیه‌ها و روایات به زیارت اربعین و زیارت امام حسین(ع) در این روز بسیار تأکید شده است. زیارت امام حسین(ع) در هر زمانی مستحب است و ثواب دارد اما ثواب زیارت اربعین امام حسین(ع) که مصادف با ۲۰ صفر است از فضیلت ویژه‌ای برخوردار است به طوری که امام حسن عسکری(ع) آن را از نشانه‌های اهل ایمان بر شمرده‌اند.

